

Plan för forskning i regionens vardag

Tillvarata forskarkompetens för
ett gott liv i ett livskraftigt län

Forskningsplan 2023 – 2030

Innehåll

Innehåll	2
.....	4
Ett gott liv i ett livskraftigt län	4
Inledning	5
Bakgrund	7
Uppdrag hälso- och sjukvård och forskning.....	7
Lagstiftning.....	7
Life science.....	8
System för kunskapsstyrning	8
Nivåstrukturer högspecialiserad vård.....	9
Nära vård/primärvård	9
Digitalisering	10
Kompetensförsörjning och arbetsliv	10
FoU Kronoberg	11
Lokala stödstrukturer inom FoU Kronoberg.....	12
Medverkan i Regionala stödstrukturer	14
Medverkan i Nationella stödstrukturer	14
Lokala forskningsenheter utanför FoU Kronoberg.....	15
Samverkan med universitet och högskolor.....	15
Linnéuniversitetet.....	15
Lunds universitet.....	16
Linköpings universitet	16
Övriga universitet och högskolor.....	16
Nuläge 2023.....	17
Forskningsplan 2030.....	18
Målbild invånare/patienter och patientinitierad forskning.....	18
Pågående åtgärder.....	18
Initierade åtgärder	18
Planerade åtgärder.....	19
Målbild medarbetare och kompetens.....	19
Pågående åtgärder.....	19
Initierade åtgärder	20

Planerade åtgärder.....	20
Målbild Verksamheter.....	20
Pågående åtgärder.....	21
Initierade åtgärder	21
Planerade åtgärder.....	22
Målbild Ekonomi.....	22
Pågående åtgärder.....	22
Initierade åtgärder	23
Planerade åtgärder.....	23
Tidslinje för forskningsplan år 2023 – 2030	24
Slutord	26

Ett gott liv i ett livskraftigt län

Forskningsplan 2030

Verksamheter som:

- ser invånare/patienter som viktiga resurser i forskningen
- tillvaratar invånarnas/patienternas erfarenheter
- stimulerar forskning inom alla verksamhetsområden
- ligger i frontlinjen kunskapsmässigt
- kontinuerligt utvärderar
- förbättrar sina metoder
- uppmuntrar alla professioner till forskning och utveckling

Blir mer:

- patientsäker
- uppdaterad om evidensbaserad kunskap
- attraktiv arbetsgivare med arbetsklimat där kunskap och kvalitet värderas högt bland alla professioner
- ekonomiskt hållbar och påverkar produktionen positivt

Inledning

Klinisk forskning skapar kunskap som utvecklar och förbättrar vården. I tider av stor förändring har organisationer med hög kompetens bättre förmåga att anpassa sig till förändringar och ändrade krav och förväntningar. Det ingår i all vårdpersonals uppdrag att bidra till klinisk forskning men organisatoriska stödresurser och resurser behöver finnas för att det ska ske. Välutbildade medarbetare stannar i en organisation där kunskap och kvalitet värderas högt och där de upplever att de bidrar till verksamhetens och kunskapsområdets utveckling. Genom att forskning pågår borgas för en hög och aktuell kunskapsnivå i verksamheten vilket stödjer arbetet mot god och jämlik vård.

Under år 2017 införde alla sjukvårdshuvudmän Forskningsbokslut. Resultatet visade då att Region Kronoberg (RGK) hade totalt 53 medarbetare med forskarutbildning (1 procent av de anställda). Det nationella Forskningsbokslutet visade att RGK låg under riksgenomsnittet i alla uppmätta parametrar, bl.a. antal doktorander och forskningsmeriterade medarbetare per 100 000 invånare liksom budgeterade resurser för forskning. Vidare hade Kliniska Studier Sverige genomfört en resursinventering 2017, som bl.a. visade att regionen hade mycket stor brist på forskningssjuksköterskor.

Med dessa resultat som utgångspunkt fick FoU Kronoberg av Regionstyrelsen i uppdrag att ta fram RGK:s första Forskningsplan med syfte att för RGK:s hälso- och sjukvård tydliggöra nuläge och fortsatt ambitionsnivå kopplat till de resurser som är avsatta och föreslås avsättas till intern forskning och högre utbildning, i nära samverkan med universitet och högskolor. Den skulle gälla till och med år 2027 med ambition att regionen då skulle ligga i nivå med riksgenomsnittet. Beslutet fattades av Regionstyrelsen i februari 2019 (18RGK1494).

Det senaste nationella Forskningsbokslutet där landets samtliga regioner medverkade var för år 2019. Därefter har inte något nationellt Forskningsbokslut redovisats bl.a. på grund av pandemin. Det finns däremot ett särskilt avtal om läkarutbildning och forskning (ALF) mellan staten och universitetssjukvården inom regionerna Stockholm, Uppsala, Östergötland, Skåne, Västra Götaland, Örebro och Västerbotten. Det reglerar hur mycket statliga medel dessa regioner får för att medverka i utbildning av läkare, bedriva kliniska forskning och utveckla hälso- och sjukvården. Dessa regioner följer i huvudsak upp sin forskning via redovisning av tilldelade ALF-medel. Redovisning av ALF-medel sker vart fjärde år, senast var år 2022, vilket kommer presenteras år 2023.

RGK:s Forskningsbokslut kommer årligen jämföras med Forskningsboksluten från Halland, Blekinge, Jönköping och Kalmars regioner, med vilka ett nära forskningssamarbete finns sedan många år. Vart fjärde år kommer jämförelse också att göras med redovisningen av ALF-medel från de större regionerna. Ambitionen är att forskningen inom RGK år 2030 ska ligga i nivå med redovisningen av ALF-medel per 100 000 invånare.

RGK hade 2022-12-31 totalt 6 012 tillsvidare anställda, där hälso- och sjukvård är det största arbetsområdet med 5 085 anställda. Inflödet av forskningsmeriterade medarbetare är idag lägre än pensionsavgångarna, i synnerhet gäller det medarbetare på docent-/ och professorsnivå. Det kan noteras att år 2022 låg antalet medarbetare som meriterat sig till docent/professor per 100 000 invånare fortsatt under genomsnittet för i ALF redovisade regioner med officiella siffror, RGK 6/1 jämfört med Västra Götalands Region (VGR) 19/9 respektive Örebro Region 24/11. Även antalet doktorander och disputerade låg under genomsnittet, RGK 15/36 jämfört med VGR 24/43

respektive Örebro 45/70. Endast 0,6 procent av RGK:s hälso- och sjukvårdsbudget 2022 avsattes för forskning och utveckling. Detta visar att fortsatta satsningar på att utveckla och stärka regionens forskning behövs. Revidering av Forskningsplanen görs därför fram till 2030 för att stärka den patientnära kliniska forskningen och med ambitionen att forskningsplanen ska vara regionövergripande och stödja initiativ även inom andra delar av organisationen.

Bakgrund

Hälso- och sjukvården står idag inför stora omställningar med en åldrande befolkning och en nationell kunskapsstyrning som ska ge bästa möjliga vård nära invånarna med stöd av digitala verktyg. Samtliga omställningar behöver utvärderas och beforskas då dagens forskning är framtidens vård. Många insatser för att stärka forskningen inom RGK:s hälso- och sjukvård har gjorts de senaste åren. Det finns dock tendenser till att Sveriges regioner idag inte lever upp till lagkravet att ansvara för att forskningen får rätt förutsättningar i sjukvården. Det är hög tid att börja betrakta forskningen som en naturlig del av hälso- och sjukvården och agera därefter för att framtidssäkra kvaliteten i vården.

Uppdrag hälso- och sjukvård och forskning

Grunden för kunskapssamhället är inte given, utan något som byggts upp under lång tid. Universitet och högskolor har stärkts i hela landet. För att vi fortsatt ska vara en framgångsrik forskningsnation behövs både resurser och kvalitetsstärkande åtgärder. RGK utvecklingsuppdrag som helhet har en stark koppling till forskning och akademi. För ett effektivt utvecklingsarbete är det avgörande att kunna ta till sig och värdera kunskap inom en rad områden. För att utforma relevanta insatser, ta in rätt information och göra analyser och uppföljningsarbete är högre utbildning ett måste. En tät samverkan med akademien, förmåga att prioritera och välja insatser underlättas av ett nära samarbete mellan RGK:s forskare och akademins forskare. Genom komplettering av den kliniska forskningen med hälsoekonomiska perspektiv kan prioriteringsarbetet få stöd, i syfte att främja ett långsiktigt hållbart beslutsfattande som bidrar till att ge kronobergarna bästa möjliga hälsa.

Lagstiftning

RGK:s största arbetsområde är att bedriva hälso- och sjukvård. Av hälso- och sjukvårdslagen (HSL) (1982:763, 1996:1289, 2019:973) framgår det tydligt att regionerna också har ansvar för att bedriva forskning;

”2 § regioner och kommuner ska medverka vid finansiering, planering och genomförande av dels kliniskt forskningsarbete på hälso- och sjukvårdens område, dels folkhälsovetenskapligt forskningsarbete. Regioner och kommuner ska i dessa frågor, i den omfattning som behövs, samverka med varandra och med berörda universitet och högskolor.”

Lag (2019:973)

Det finns också en lagstadgad skyldighet att kontinuerligt kvalitetskontrollera hälso- och sjukvårdens verksamhet, vilket ofta förutsätter en vetenskaplig metod vid utvärderingen (HSL 2017:30 5 kap 4).

Aktuell lagstiftning som berör forskning förutom HSL, är Lagen om oredlighet (2019:504) och lagen om etikprövning (SFS 2003:460). Därutöver finns Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), Dataskyddsförordningen (GDPR) och Arkivlagen. Med anledning av ovanstående är det huvudsakliga uppdraget därför att kontinuerligt uppdatera och omarbeta rutiner och riktlinjer utifrån gällande lagstiftning och bistå med råd och stöd till medarbetare i forsknings- och

utvecklingsarbete. I uppdraget ingår också att bygga en stabil infrastruktur för forskning, vara en mötesplats, att samverka och bygga nätverk samt förvalta och fördela lokala och regionala forskningsmedel.

Patientlagen (2015) som lyfter patienternas rätt till inflytande över sin vård tar även upp rätten till delaktighet i forskning. Oavsett var de bor eller söker vård har de rätt att bli tillfrågade om medverkan i forskning relevant för deras hälsotillstånd. Invånarna/patienterna ses som viktiga resurser. Deras erfarenheter och förslag till forskningsfrågor ska tas tillvara. För att uppnå en mer jämlik hälsa i befolkningen är det särskilt angeläget att beakta grupper med lägre socioekonomi. Vidare tenderar dessa grupper att söka vård i senare skede av sjukdom och kan då kräva mer avancerad och omfattande vård och behandling. Framför allt är forskningsuppdraget därför ett viktigt bidrag till god och jämlik vård för patienter i Kronoberg.

Forskning som utgår från invånare/patienter ska bidra till den samlade kunskapen inom hälso- och sjukvård både nationellt och internationellt. Den ska även främja samarbetet mellan olika enheter inom hälso- och sjukvården liksom med universitet och högskolor (både avseende utbildning och forskning).

Forskningspolitisk proposition

I den forskningspolitiska propositionen (prop. 2020/21:60, Forskning, frihet, framtid) beslutad i december 2020 och gällande åren 2021 – 2024, tas fem samhällsutmaningar upp som regeringen särskilt satsar på; Klimat och miljö, Hälsa och välfärd, Digitalisering, Kompetensförsörjning och arbetsliv samt Demokratiskt och starkt samhälle. Propositionen anger vidare att medel bör tillföras Vetenskapsrådet för att bygga upp och utveckla forskningskompetens inom primärvården. Satsningen förväntas finansiera forskarskolor inom allmänmedicin och ge möjlighet för primärvårdens personal att bedriva forskning. Hälften av RGK:s nu pågående forskningsprojekt har hög relevans för primärvården.

Life science

Det tvärssektoriella området som syftar till att utveckla nya läkemedel, behandlingar och andra produkter för användning i hälso- och sjukvård benämns Life science. För att uppnå den nationella strategin för Life science (2019), att Sverige fortsatt ska vara en framstående forskningsnation, behövs fördjupad samverkan mellan olika sektorer och discipliner inom näringslivet, lärosäten, forskningsinstitutioner och offentlig sektor. Vidare har i en utredning (ds 2023:8) presenterats förslag på åtgärder för att skapa bättre förutsättningar för kliniska prövningar ([regeringen.se](https://www.regeringen.se)). Utvecklingen inom Life science blir allt mer datadriven och artificiell intelligens (AI) kan skapa nya förutsättningar för beslutsstöd och diagnostik. Att kunna nyttja hälsodata för forskning och innovation är en viktig fråga för den medicinska forskningen. RGK:s medverkan inom detta område sker via Kliniska Studier i Sverige och Forum Söder med sin lokala nod Kronoberg och Kliniska Prövningsenheten (KPE), vilka båda är integrerade i FoU Kronoberg. Se vidare Lokala, Regionala och Nationella stödstrukturer sidan 11 – 14.

System för kunskapsstyrning

År 2018 gick alla Sveriges regioner samman i ett nationellt system för kunskapsstyrning (NSK). Syftet är att uppnå en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Alla regioner har politiskt förbundit sig att stödja modellen och bidra med resurser och kompetens. Idag finns 26 nationella programområden (NPO). Den nationella samverkansgruppen (NSG) för forskning och Life science har i uppdrag att klargöra forskningens roll i kunskapsstyrningen, genom att verka för att forskning kommer in i de befintliga strukturerna för kunskapsstyrning inom de

olika NPO. Dessa ska i sin tur mötas upp av motsvarande sjukvårdsregionala programområden (RPO). Ett av målen för Södra sjukvårdsregionens RPO är att proaktivt verka för att god, jämlik och likvärdig vård uppnås i södra regionen (Kunskapsstyrning. En översikt med fokus på Södra sjukvårdsregionen. Historik, uppbyggnad och arbetssätt. Södra regionvårdsnämndens kansli 2018). RGK:s medverkan inom NSK sker via forskningsmeriterade medarbetare från FoU Kronoberg på såväl nationell som regional nivå Se vidare Lokala, Regionala och Nationella stödstrukturer sidan 11 – 14.

Nivåstrukturering högspecialiserad vård

På uppdrag av regeringen har Socialstyrelsen utformat en arbetsprocess för att nationellt nivåstrukturera den högspecialiserade vården. Syftet är att utveckla patientsäkerhet, kunskap och kvalitet samt ett effektivt användande av befintliga resurser (S2015:07). Arbetet är pågående och 2023-02-23 fanns 41 tillståndsområden definierade. Länk socialstyrelsen.se

Sjukvårdsmässigt förändras inte patientsammansättningen i RGK nämnvärt med anledning av högspecialiserad vård, då i praktiken de patientgrupper det rör redan remitteras från RGK, i första hand till Skånes universitetssjukhus (SUS). Ur FoU-synpunkt är det däremot viktigt att RGK följer dessa patienter genom främst deltagande i nationella kvalitetsregister. Därmed öppnas också potentiella möjligheter för forskare i RGK att initiera eller delta i nationella studier rörande ovanliga tillstånd. Det är likaså väsentligt att fortsätta registrera och lagra prover i RGK:s biobanker (både vävnad och blod) för framtida forskning.

Nära vård/primärvård

I november 2020 antog riksdagen regeringens proposition ”Inriktning för en nära och tillgänglig vård, som innebär att en reformering av primärvården har inletts, med särskilt fokus på tillgänglighet, delaktighet och kontinuitet” (prop. 2019/20:164). Vidare föreslås ett nationellt grunduppdrag för primärvården. Reformen innebär att hälso- och sjukvården ska ställa om så att primärvården blir navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och kommunernas socialtjänst (vård för äldre och personer med funktionsvariation). Målet är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den 1 juli 2021 trädde nya bestämmelser i HSL (2017:30) i kraft som syftar till att tydliggöra primärvårdsnivåns uppdrag. För att nå den önskade utvecklingen har en överenskommelse gjorts mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) ”God och nära vård 2022. En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav” (Bilaga till regeringsbeslut 2022-01-27 nr. 1:2). Överenskommelsen anger fyra utvecklingsområden: - Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav, - Goda förutsättningar för vårdens medarbetare, - Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025, - En förstärkt ambulansvård.

En stark primärvård bedöms vara ett effektivt sätt att möta nuvarande och kommande utmaningar kopplade till demografiska förändringar, ökning av sjukdomsburden och ojämlikheter i hälsa. Det framgår tydligt i förordningen (18 kap. 2 § HSL) att i primärvårdens grunduppdrag, för alla utförare oavsett driftsform, ingår att bedriva forskning. Utförarens ansvar för forskning ska också framgå i förfrågningsunderlag till vårdval. Detta för att säkerställa framtida kompetensförsörjning och en hög och aktuell kunskapsnivå i verksamheterna. Utredningen betonar att förutsättningarna behöver stärkas för primärvårdens medarbetare att bedriva och delta i forskningsprojekt. Vidare lyfter utredningen att utbildning på grund- och avancerad nivå ska ingå i primärvårdens uppdrag. För att kunna erbjuda utbildning på både grund- och avancerad nivå behövs medarbetare med dubbelkompetens, dvs. klinisk kompetens och akademisk/forskarkompetens.

Digitalisering

Samhällsutvecklingen drivs till stor del av digitalisering. Användningen av digitala verktyg och processer ger nya möjligheter. Satsningar på forskning och innovation om digital teknik och AI samt dess användning efterfrågas. Digitaliseringen medför samtidigt utmaningar som måste hanteras på ett ansvarsfullt, etiskt, säkert, jämställt och demokratiskt sätt. Särskilda satsningar behöver därför göras på bl.a. informations- och cybersäkerhet samt forskning om digitaliseringens samhälleliga konsekvenser.

Regeringen och SKR har formulerat en gemensam vision, Vision e-hälsa 2025. I den lyfts fyra inriktningsmål: - Individen som medskapare, - Rätt information och kunskap vid rätt tillfälle, - Trygg och säker informationshantering, - Digital transformation i samverkan. Ambitionen är att digitaliseringens och e-hälsans möjligheter ska underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet. RGK har fattat beslut att i linje med denna vision utveckla den digitala hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvården förväntas därmed i större utsträckning bli platsberoende.

Kompetensförsörjning och arbetsliv

Hälso- och sjukvård av hög kvalitet och som är tillgänglig för alla är beroende av välutbildad personal och ett hållbart arbetsliv för alla yrkesgrupper. För att säkerställa framtida bemanning finns ett stort behov av såväl grund- som avancerad utbildning för vårdens olika professioner. Ett nytt utbildningssystem för läkare infördes 2021 med ny läkarexamen som motsvarar sex års heltidsstudier. Den ligger som grund för legitimation samt en ny tjänstgöring (BT) som är en inledande del av ST. AT (allmäntjänstgöring syftande till legitimation) erbjuds i RGK parallellt med BT under kommande år för de som studerat/studerar till läkare enligt de äldre bestämmelserna liksom med tanke på inflödet av läkare med utländsk utbildning. Den förändrade utbildningen innebär att för rekrytering av nya läkare är det angeläget att RGK har resurser för att kunna ta emot läkarstudenter redan under grundutbildningen för praktik, s.k. Verksamhetsintegrerat lärande (VIL). Detta är ett sätt att presentera RGK för studenterna och lära känna en del av dem med sikte på framtida rekrytering. RGK har ett välfungerande och expanderande samarbete med Medicinska fakulteten i Lund för att möta det ökande behovet av praktik. FoU Kronoberg samarbetar också med Medicinska fakulteten för att erbjuda läkarstudenter handledning under deras arbete med masteruppsatser om 30 hp. För handledning, teoretisk undervisning och examinationer kräver detta att RGK har medarbetare som är både kliniskt förankrade och forskningsmeriterade.

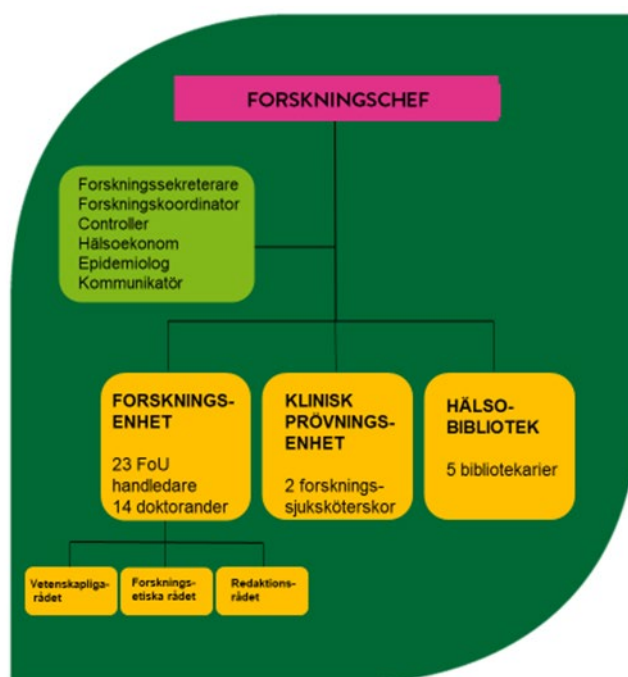
Det är också angeläget att tillhandahålla utbildningstjänstgöring av god kvalitet för ST-läkare, ST-tandläkare, praktisk tjänstgöring för psykologer (PTP) och verksamhetsförlagd utbildning (VFU) för sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, läkarstudenter m. fl. vårdprofessioner. Detta gäller också för professionernas specialistutbildningar, varav flera innehåller obligatoriska moment inom vetenskapsmetodik och praktiskt genomförande av vetenskapliga projekt. Det behövs tillgång till kvalificerad handledarkompetens och pedagogiska stödfunktioner. Inom de olika vårdprofessionerna kräver detta arbete att RGK har forskningsmeriterade medarbetare med klinisk förankring, t.ex. med hjälp av kliniska lektorer. Det är således angeläget att det finns tillräckligt många med utbildning på forskarnivå i organisationen. I forskarutbildning oavsett ämnesinriktning ingår omfattande pedagogiska moment och lärandemål. Det samma gäller vid fortsatt meritering till docent.

Pedagogisk kompetens inom alla RGK:s vårdprofessioner kommer att bli allt viktigare i takt med att evidensbaserad vård införes och enheterna behöver förmedla ny kunskap till medarbetarna.

Ett hållbart arbetsliv främjar medarbetares hälsa och de äldre kan om de önskar, arbeta högre upp i åldrarna. Det behövs ökad kunskap om friskfaktorer i arbetslivet liksom om arbetsmiljöns effekter på produktivitet, kvalitet, innovation och lärande. I Närmare Kronobergaren 2030 lyfts en god arbetshälsa upp som ett angeläget utvecklingsområde.

FoU Kronoberg

Den gemensamma plattformen för forskning inom RGK är FoU Kronoberg, som ger möjlighet till erfarenhetsutbyte och tvärprofessionell samverkan mellan forskare. FoU Kronoberg tillhandahåller basresurser för forskning samt ger stöd för styrning och strategiska beslut.

Tjänsteutrymmet på FoU Kronoberg för år 2023 är 10 tjänster (FoU grundbudget) och därutöver tilläggsbudget för att tillvarata forskarkompetens 2,75 tjänster, totalt 12,75 tjänster. Av dessa är endast 6,45 tjänster fast anställda på FoU. Enheten är bemannad med en forskningschef, 15 FoU-handledare, 14 doktorander, sju kliniska lektorer, två kliniska professorer och fem personer som resurs för en stabil forskningsinfrastruktur såsom ekonom/controller, hälsoekonom, forskningssekreterare, kommunikatör och forskningskoordinator. Därutöver finns fem personer som har timanställning eller som går på särskilda avtal. Totalt är 50 personer knutna till FoU på olika procentsatser (20-50 procent). Tjänstgöring i övrigt sker inom respektive klinik/enhet och medarbetarna fungerar på så sätt också som kunskapsbärare mellan FoU och klinik/verksamhet.

Hälsobiblioteket ingår sedan 1 januari 2023 i FoU Kronoberg och har fem bibliotekarietjänster. Biblioteket utgör ett kunskapsstöd för forskare, studerande och medarbetare inom hela RGK genom att arbeta för god informationstillgång och informationsbevakning inom områdena hälsa och sjukvård. Kunskapsstöd erbjuds i form av tillgängliggörande av informationsresurser samt utbildning i informationskompetens; att veta när och varför information behövs, var den kan hittas och hur den kan utvärderas, användas samt att kommunicera informationen på ett kritiskt, kreativt och etiskt riktigt sätt. För att uppfylla detta uppdrag erbjuder Hälsobiblioteket bl.a. tjänster såsom undervisning och handledning i litteratursökning, omvärldsbevakningspaket riktade mot specifika intresseområden samt sökuppdrag där bibliotekarierna med sin fördjupade kompetens utför yrkes-

KPE ingår sedan 1 januari 2023 i FoU Kronoberg och har två forskningssjukskötersketjänster. De koordinerar och driver studier åt läkemedelsindustrin och akademien och får sina uppdrag via Kliniska studier i Sverige, Forum Söder/lokal nod Kronoberg, se vidare Nationella stödstrukturer sidan 14. KPE får även uppdrag direkt från företag inom läkemedelsindustrin. Vidare arbetar man med Good Clinical Practice (GCP) utbildning och nätverket för GCP utbildade medarbetare. Det finns i dagsläget ca. 50 medarbetare inom olika vårdprofessioner och 20 verksamhetschefer som är utbildade i GCP inom RGK.

Medarbetarna vid FoU Kronoberg bemannar såväl lokala, regionala som nationella stödstrukturer för forskning. Detta ligger i linje med Närmare Kronobergens målbild 2030 att RGK ska delta i såväl lokala som sjukvårdsregionala och nationella programråd och samverkansgrupper. Se bilaga FoU organisation/övergripande struktur.

Forskningsluncher och *Forskningsseminarier* anordnas för regionens medarbetare för spridning och dialog kring forskning och forskningsresultat.

12

Doktorandkollegium stödjer regionens doktorander under utbildningstiden och har en pågående dialog med regionens beslutsfattare kring hur forskningsmeriterade medarbetares kompetens och erfarenheter bäst kan tas tillvara på olika nivåer inom organisationen.

Nätverket för postdoc är ett nätverk som ger kollegialt stöd för disputerade medarbetare som önskar meritera sig vidare för att bli senior forskare (docent/professor).

Utbildningar i vetenskaplig metodik drivs kontinuerligt för bl.a. för regionens ST-läkare och GCP för forskningssjuksköterskor m.fl.

En *föreläsningsserie om hälsoekonomins grunder* erbjuds till alla medarbetare som vill ha ökad förståelse för hur hälsoekonomiska analyser genomförs och kan användas för ett informerat beslutsfattande. Hälsoekonomi är dessutom en del av kursinnehållet i ST-utbildningen, del Medicinsk vetenskap fr.o.m. 2022.

FoUU nätverk finns inom sjukvårdens kliniker (i nuläget intensivvård, specialistpsykiatri och tandvård) i nära samverkan mellan kliniska lektorer, Hälso biblioteket och kliniker för att främja dialog och kunskapsutveckling i vårdens praxis.

Forskningsetiskt råd (FeR) är en kunskapsresurs i forskningsetiska frågor. FeR ger rådgivande etiska bedömningar/granskningar av forsknings- och utvecklingsprojekt som bedrivs i RGK och som faller utanför den forskningsetiska lagstiftningen. Vidare håller rådet kontakt med Etikprövningsmyndigheten (EPM) och bidrar till ökad medvetenhet och ökat samarbete kring forskningsetiska frågor samt bistår vid behov vid utformandet av ansökan till EPM.

Lokala samverkansgruppen för externa och interna studieförfrågningar handlägger förfrågningar om samverkan i forskning (akademiska kliniska-, register-, läkemedel-, medicintekniska studier) som ställs till RGK. Samverkansgruppen tillser att aktuella kliniker tillfrågas, att regelverk och RGK:s fastställda rutiner kring studieförfrågningar följs. Vid behov sker samråd med FeR. Arbetet hålls sedan år 2021 samman av forskningskoordinator i samverkan med forskningschef och Kliniska studier i Sverige/Forum Söder.

Nätverket för GCP utbildade vänder sig till forskningssjuksköterskor m.fl. med GCP-utbildning.

Vetenskapliga rådet har i uppdrag att utifrån fastlagda kriterier prioritera ansökningar om lokala forskningsmedel som finns att söka två gånger per år.

Prioriteringsgrupp kommun/region prioriterar ansökningar om forsknings- och utvecklingsmedel till projekt som sker i samverkan mellan regionen och minst en av länets kommuner.

Workshops inför ansökningar om forskningsmedel anordnas för att utveckla så konkurrenskraftiga ansökningar som möjligt.

FoU Kronoberg ansvarar för *uppföljning inklusive ekonomi* av interna och externa projekt som beviljats forskningsmedel.

Redaktionsråd – Det ligger ett stort värde i att arbeten som görs inom regionen presenteras på ett lättillgängligt sätt. FoU Kronoberg publicerar, efter bedömning i redaktionsrådet, rapporter och skrifter som uppfyller uppsatta krav på vetenskaplig stringens. Tillgång till kommunikatör finns med särskild inriktning på forskning och utveckling.

Nätverket av etikombud i RGK verkar sedan 2018 för att värna den etiska diskussionen på regionens arbetsplatser. Genom ombudssystemet ska medarbetare alltid ha nära till personligt stöd vid etiskt

utmanande situationer i den kliniska vardagen. Genom föreläsningar, skrivna etiska analyser och interaktiva etik-ronder ges medarbetare fördjupad kunskap i etik och möjlighet att reflektera över olika handlingsalternativ. Målet är att ge råd, stöd och utbildning i etiska frågor.

Hälsa Humaniora Medicin (HHM) syftar till att fördjupa kompetensen i sjukvården kring relationen mellan patient och vårdare/behandlare, medicinsk etik, kunskapsteori samt tolkning av patientberättelser. Vetenskapsområdet kallas medicinsk humaniora. Detta område korsbefruktar de humanistiska vetenskaperna med de vårdande vetenskaperna. Ett tydligt mål är att stärka den kompetens som handlar om omhändertagande av patienten som just människa.

Medverkan i Regionala stödstrukturer

Vid utlysning av regionala gemensamma forskningsanslag medverkar FoU Kronobergs medarbetare i *Södra sjukvårdsregionens (SSR)* två prioriteringsgrupper för doktorand- respektive forskningsprojekt, samt i en prioriteringsgrupp för *Vård av psykiskt sjuka med särskilt komplexa vårdbehov (SVK)*.

FoU Kronobergs medarbetare medverkar också vid utlysning av regionala forskningsmedel i *Forskningsrådet i Sydöstra Sverige (FORSS)* och i dess fyra prioriteringsgrupper. Vidare arbetar två ambassadörer för FORSS och FoU Kronobergs medarbetare medverkar även i genomförande av FORSS kurs i vetenskaplig metodik.

Medverkan i Nationella stödstrukturer

I samverkan med *Kliniska Studier i Sverige*, Forum Söder/lokal nod Kronoberg med Vetenskapsrådet som huvudman, utvecklas stödstrukturer för kliniska studier på nationell och regional nivå med tillgång till kompetens inom juridik, statistik och klinisk forskningsmetodik. Där finns regional samordningsgrupp, samverkansgrupp och arbetsgrupper för Satellite sites, GCP och GDPR, Redaktionsråd och Nationell Webbplats. Vidare sker bl.a. utbildningssatsningar, samordning av studieförfrågningar och standardisering av avtalsprocesser. Den lokala noden Kronoberg är integrerad i FoU Kronoberg.

Inom det *Nationella systemet för kunskapsstyrning (NSK)* medverkar medarbetare från FoU Kronoberg på såväl nationell nivå som regionalt inom RPO för Södra sjukvårdsregionen samt i RGK:s lokala struktur för kunskapsstyrning *Medicinska kommittén*, dess *Medicinska grupper* och *Läkemedelsrådet*.

Medarbetare från FoU Kronoberg medverkar också i *Health Technology Assessment (HTA)* Nätverk för medicinsk utvärdering i samverkan med SBU och Socialstyrelsen, *Metodprioriteringsråd (MP-råd)* till HTA och *Nationellt Nätverk för Forskningsdirektörer/Forskningschefer* i regi av SKR.

Hälsobiblioteket är en del av det nationella bibliotekssamarbetet *Eira*, som ger vårdpersonal i alla regioner tillgång till internationella forskningsresultat via ett stort antal e-tidskrifter och e-böcker till fördelaktiga priser och villkor. Eira, som drivs av Inera, ger förutsättningar för en kunskaps- och evidensbaserad vård och bidrar på så sätt till högre patientsäkerhet.

Medarbetare från Hälsobiblioteket är med i *Nätverket för systematisk sökning i vetenskaplig kontext*, vars mål är att underlätta kunskaps- och erfarenhetsutbyten om informationssökning i vetenskaplig kontext för informationsspecialister och bibliotekarier oberoende av organisation, ämne och förkunskaper.

Vidare sker medverkan på *Universitet/högskolor* vid disputationer och examinationer som opponenter och som ledamöter i betygsnämnder.

Lokala forskningsenheter utanför FoU Kronoberg

Allmänmedicinskt kunskapscentrum

Allmänmedicinskt kunskapscentrum (AMK) är Region Kronobergs gemensamma forum för länets primärvård, såväl offentligt som privat driven. AMK representerar hela primärvården i dialog med Region Kronoberg, specialistsjukvård och externa aktörer. AMK vilar på tre ben; 1) utbildning och fortbildning, 2) utveckling av vårdens utformning och innehåll samt 3) forskning.

Forskningsenheten på Rättspsykiatriska regionkliniken

Forskningsenheten på Rättspsykiatriska regionkliniken i Växjö bedriver patientnära forskning i nära samarbete med patienter, personal, brukar- och anhörigföreningar, myndigheter samt andra kliniska och akademiska verksamheter vilka arbetar med personer med aggressivt och kriminellt beteende och som har allvarlig psykisk ohälsa, eller befinner sig i riskzonen för detta. Forskningsprojekt genomförs i samverkan med universitet och närliggande verksamhet. En viktig uppgift är också att sprida kunskap vidare i samhället och till de som möter personer med denna typ av problematik. Forskningsenheten är nationellt ledande avseende forskning och utveckling rörande evidensbaserad, rättspsykiatrisk vård och driver även internationella nätverk inom detta område.

Samverkan med universitet och högskolor

Linnéuniversitetet

Regionen har samarbetsavtal med Linnéuniversitetet (Lnu) sedan år 2010. Nuvarande avtal "Samverkansavtal för samhällsutveckling och innovation genom utbildnings- och forsknings-samverkan" gäller från år 2023 och tills vidare. Det har fokus på områdena utbildning, forskning och samhällsnytta. Målområdena är hållbar samhällsutveckling, god hälsa och livskvalitet, innovationskraft och entreprenörskap samt konkurrenskraftiga och attraktiva län.

Regionen har sju disputerade medarbetare som på olika sätt har en adjungering till Lnu reglerat via avtal som inkluderar undervisning, forskning och samverkan. Därutöver finns samverkan med olika kunskapsmiljöer som finns på Lnu och regionens forskare ingår i ett 20-tal olika forskningsprojekt.

Palliativt centrum för samskapad vård bedriver forskning, utbildning och klinisk utveckling med utgångspunkt i Kronobergs län. Målet är att utforma en hållbar palliativ vård samskapad av patienter, närstående, personal och forskare.

RGK och FoU Kronoberg medverkar också i Centrum för Interprofessionell Samverkan och Sambruk inom Akut Vård (CISA), vid Linnéuniversitetet, där samtliga samhällsfunktioner i Kronoberg med uppgifter inom akut vård medverkar i brett verksamhetssamarbete och FoU-arbete. I CISA styrgrupp ingår verksamhetschefer från samtliga involverade organisationer såsom Länsstyrelsen, Larmcentral, Region Kronoberg, Värends Räddningstjänst, Räddsam, Polismyndigheten, Polisutbildningen, Kommun.

Andra stora samarbetsområden är vårdvetenskap och psykologi. Ett stort forskningsprogram med fokus på barn pågår: Connected Children: Ett partnerskap för en kunskapsbaserad och innovativ prevention. Vidare finns forskningssamarbete med Linnéuniversitetets e-hälsainstitut, bl.a. "eHälsa

för hållbar vård och omsorg i Kronoberg” och Institutionen för Datorvetenskap och Medieteknik. Samarbetet berör användning av så kallad ”Big data” – teknik för analys av hälsodata. Även så kallade visualiseringstekniker prövas för att bättre presentera data och finna nya samband.

Lunds universitet

Det finns sedan många år ett formaliserat samarbete kring finansiering av klinisk forskning med Södra sjukvårdsregionen/Lunds universitet. Vidare har RGK ett formaliserat samarbete med Lunds universitet gällande Läkarprogrammet och tar emot läkarstudenter för VIL moment sedan 2017. Antalet kliniker och vårdcentraler (VC) som tar emot läkarstudenter utökas successivt, för närvarande sker så inom kirurgi och internmedicin både vid Centrallasarettet Växjö (CLV) och Länslasarettet Ljungby (LL), psykiatri, pediatrik samt vid flera VC. För att stärka organisationen inrättades 2022 en särskild studierektor för VIL-läkarstudenter, med ett övergripande ansvar för verksamheten i RGK och med direkt kontakt med Medicinska fakulteten i Lund. En vidare utökning av antalet utbildningsplatser inom all sjukvård i RGK pågår kontinuerligt. Vidare har samarbete med Kliniskt träningscentrum (KTC) både vid CLV och LL startat, som ger läkarstudenterna möjlighet att strukturerat träna praktiska moment enligt specifikation från Medicinska fakulteten.

Linköpings universitet

Sedan år 2012 finns ett formaliserat samarbete kring finansiering av klinisk forskning med sydöstra sjukvårdsregionen/Linköpings universitet och Jönköping University, FORSS. Med Linköpings universitet finns också ett VFU-avtal om att ta emot arbetsterapeut-, logoped- och fysioterapeutstudenter i RGK.

Övriga universitet och högskolor

Utöver ovanstående samverkan med Linnéuniversitetet, Lunds och Linköpings universitet finns såväl formell som informell samverkan mellan regionens forskare och forskargrupper på olika universitet, såväl internationellt som nationellt, bl.a. med Karolinska institutet, Sahlgrenska akademien – Göteborgs universitet, Umeå universitet, Blekinge Tekniska Högskola.

Nuläge 2023

Forskningsboks slutet för år 2022 visade att det inom RGK fanns totalt 73 disputerade medarbetare och 30 doktorander, varav flertalet är verksamma inom hälso- och sjukvård. I slutet av år 2022 pågick inom RGK totalt 184 unika forskningsprojekt. Projekten har hög relevans relaterat till befolkningens sjukdomsutveckling. Flera forskningsområden är dock strukturellt sköra eftersom de bygger på enstaka forskningsmeriterade medarbetare. För ytterligare information om pågående forskningsprojekt gällande medverkande forskare, syfte, metod, tidsplan och finansiering, se länk [Pågående forskning vårdgivarwebben](#).

Tre verksamhetsområden inom RGK:s hälso- och sjukvård uppfyller kraven för en universitets-sjukvårdsenhet (USVE). Det är Primärvården, Mikrobiologen och Rättpsykiatrien. För att bli en USVE krävs godkännande från närliggande universitet med ALF-medel. Dialog pågår.

Totalt satsade RGK 35 400 tkr på forskning och forskarutbildning, vilket motsvarar 173 kr/invånare, 0,6 procent av budget för hälso- och sjukvård. Motsvarande andel år 2016 var 0,5 procent.

Forskningsplan 2030

Inom RGK bedrivs i dagsläget i huvudsak forskning inom hälso- och sjukvården och folkhälsa. Ambitionen är att forskningsplanen ska vara regionövergripande och utgå från och involvera medarbetare inom alla verksamhetsområden såsom regional utveckling, regionstab, kommunikation, regionservice och länstrafik.

För att RGK ska uppnå Forskningsboks slutets och ALF-redovisningarnas genomsnitt för infrastruktur för forskning per 100 000 invånare och för att främja intentionerna i ”Närmare Kronobergaren 2030” behöver forskningen och den akademiska kompetensen fortsatt stärkas under perioden 2023 – 2030.

Trots att RGK är en av landets mindre regioner finns det potential att utveckla den till en stark verksamhetsnära klinisk forskningsregion. Grunden är det nära samarbetet mellan forskare, patienter/invånare och klinisk verksamhet, tillsammans med ett nära samarbete med universitet/högskolor.

Med avstamp i befintlig Forskningsplan 2027 (18RGK1494) redovisas nedan pågående, initierade och planerade åtgärder utifrån målområdena; 1) Invånare/patienter och patientinitierad forskning, 2) Medarbetare och kompetens, 3) Verksamheter, och 4) Ekonomi.

Målbild invånare/patienter och patientinitierad forskning

Forskning inom hälso- och sjukvården bidrar till jämlik vård och det erbjuds lika bra vård i Kronoberg som i regioner med universitetssjukhus och medicinsk fakultet. Pågående forskning finns inom alla verksamheter och patienter får feedback om vad den leder fram till. Patienter är pålästa, efterfrågar evidens för föreslagna åtgärder och listar sig för deltagande i forskningsstudier.

Pågående åtgärder

- Patienter inom fler diagnosgrupper blir tillfrågade om medverkan i forskning
- Genom utställningar och skyltningar på olika hälso-, sjukdoms- och friskvårdsrelaterade teman stimulerar Hälsobiblioteket patienters och invånares nyfikenhet, vilket i förlängningen kan stärka deras inflytande och egenmakt i vårdfrågor, liksom intresset för medverkan i forskning relevant för den enskildes hälsotillstånd
- Hälsobiblioteket är en arena där patienter och invånare kan ta del av Region Kronobergs forskningsprojekt.

Initierade åtgärder

- Regionens invånare/patienter ses som viktiga resurser och deras erfarenheter av sjukdom/behandling/omhändertagande tas tillvara i forskningen
- Tar tillvara information som olika patientgrupper delar på sociala medier.

Planerade åtgärder

- Återkommande information/kortare utbildning för patienter/ närstående om vad medverkan i forskning kan innebära
- Kronobergs invånare/patienter bidrar med initiativ till forskningsstudier
- Möjligheter för patienter/invånare att i förväg anmäla sitt intresse att delta i framtida kliniska studier
- Dialog med medborgarrepresentanter, patient- och intresseorganisationer för prevention och hälsopromotion gällande initiativ till framtida forskningssatsningar
- Forskningspersonenkat, som samlar in synpunkter och erfarenheter från personer som deltagit i kliniska studier
- Allmänheten bjuds in till seminarier där forskningsprojekt och deras resultat blir kända och diskuteras
- Hälsobiblioteket samverkar med nätverk för etikombud och HHM avseende Lärande café/Filosofiskt café.

Målbild medarbetare och kompetens

Fler medarbetare genomgår forskarutbildning, det finns doktorander inom alla områden, docent/professors kompetens inom flertalet vårdverksamheter och kliniska lektorat finns inom flertalet verksamheter. RGK har förmåga att behålla och nyrekrytera forskningsmeriterade medarbetare och har ett arbetsklimat som stimulerar medarbetare till att bedriva och delta i forskning som är till nytta för verksamheten. Se länk [Från student till docent](#). Fler verksamhetschefer har genom utbildning fått verktyg för att kunna ställa frågor/fatta beslut vid förfrågningar om medverkan i nya forskningsprojekt liksom att stödja forskning och pågående projekt i verksamheten. Forskningssjuksköterskor medverkar i planering och genomförande av forskningsprojekt, liksom kliniska läkemedelsprövningar inom alla patientnära verksamheter. Samarbete med Medicinska fakulteten Lund kring läkarutbildningen är etablerad.

Pågående åtgärder

- Stödjer medarbetare som är intresserade av att börja forska
- Erbjuder kurser i forskningsmetodik för medarbetare
- Uppmuntrar medarbetare till att gå forskarutbildning och disputerar med hjälp av särskilt utlysta doktorandmedel
- Uppmuntrar disputerade till fortsatt meritering till docent med hjälp av särskilt utlysta post doc-medel
- Emeritusuppdrag finns för pensionerade medarbetare med forskarkompetens och som vill fortsätta forska
- Utbildar verksamhetschefer och medarbetare gällande forskningens regelverk, etik, GDPR och GCP
- Hälsoekonomisk kompetens öppnar möjlighet att inkludera ett hälsoekonomiskt perspektiv i forskningsprojekt
- Medverkar i den nationella och regionala organisationen för kunskapsstyrning

- Initierar och medverkar i internationella och nationella konferenser, forskarnätverk och forskningssamarbeten
- Publicerar forskningsresultat i välrenommerade internationella tidskrifter med hög impact factor och review förfarande
- Sprider forskningsresultat populärvetenskapligt internt inom RGK och externt via media.
- Hälsobiblioteket erbjuder handledning i informationssökning, sökuppdrag och hjälp för omvärldsbevakning för både enskilda och verksamheter.
- Hälsobiblioteket utgör studiemiljö där kurslitteratur till utlån, referensbibliotek, datorer med intranät och möjlighet till digitala möten erbjuds.
- Undervisning i informationssökning sker regelbundet för elever vid YH-utbildningarna, för AT/BT/ST-läkare samt för sjuksköterskestudenter.

Initierade åtgärder

- Riktlinjer för akademiska karriärvägar, tjänstetitlar och ersättningar tas fram för regionens medarbetare i samarbete med HR
- Fler disputerade medarbetare ansöker och godkänns av universitet/högskola och tilldelas docentur/professur på lärosätet. De kan därefter vara huvudhandledare för doktorander och självständigt leda egna forskningslinjer
- Utbildning i GCP 1 dag för medarbetare
- Utbildning forskningssjuksköterskor 7,5 hp vid Lunds universitet.

Planerade åtgärder

- Introduktionsprogram för alla nyanställda som inkluderar information från FoU Kronoberg och regionens forskningsuppdrag
- Det finns fortbildning på post doc-nivå – vidareutbildning/ vidmakthållande av kunskap på denna nivå för FoU-handledarna inom statistik, kvantitativ och kvalitativ forskningsmetodik, användande av AI, pedagogik m.m.

Målbild Verksamheter

Forskning inom hälso- och sjukvården bidrar till jämlik patientvård även i periferin dvs. det erbjuds kvalitativt lika bra vård i Kronoberg som i regioner med universitetssjukhus och medicinsk fakultet. Verksamheterna ligger i frontlinjen kunskapsmässigt och utvärderas kontinuerligt. Medarbetare med forskarkompetens finns på alla nivåer och genomsyrar alla hälsoprofessioners arbete med att erbjuda god och jämlik vård. Det finns forskarkompetens i RGK:s samtliga ledningsgrupper. Det finns en positiv attityd till forskning i verksamheterna.

Pågående åtgärder

- Insatser som verkar för arbetsklimat som gynnar forskning inom all hälso- och sjukvårdsverksamhet inom regionen oavsett offentlig eller privat driftsform
- Forskningsbokslut görs årligen med nationella jämförelsetal (ALF-redovisning) och redovisas på såväl verksamhet som koncernnivå
- Nära kontinuerlig dialog om FoU-frågor mellan forskningschef och hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp, chefsgrupper och central samverkansgrupp
- Forskning finns med som prioriterad aktivitet i RGK:s budget och verksamhetsplan
- Forskningskompetens införs som särskild punkt i övergripande och i alla enheters verksamhetsplaner för att stödja att kompetensen tillvaratas
- Fler doktorandtjänster kombinerade med klinisk tjänstgöring inrättas
- Utveckling av nya attraktiva tjänster där disputerade medarbetares kompetens tas tillvara, till exempel kliniska lektorat inom fler verksamheter
- Nya rutiner finns och implementeras för handläggning och beslut om RGK:s medverkan vid externa förfrågningar om medverkan i forskning (akademiskt kliniska-, register-, läkemedel- och medicintekniska studier)
- Hela sjukvårdsorganisationen i RGK engageras i fler kliniska studier, bl.a. genom vidareutveckling av samarbetet med Kliniska Studier Sverige/Forum Söder
- Strukturer för kommunikation och diskussion av forskningsresultat och kunskapssammanställningar inom verksamheten utvecklas, exempelvis FoUU nätverk
- Kontinuerlig presentation av forskningsnyheter på vårdgivarwebb, internwebb och relevanta utbildningar i verksamheterna
- Starka nätverk med andra regioner nationellt och internationellt, bidrar till medverkan i patientnära forskning på kvalitativt hög nivå
- Hälsobiblioteket inhämtar relevant information till nytta för RGK:s kunskapsstyrning via olika nationella och regionala nätverk
- Hälsobiblioteket inspirerar och underlättar för verksamheter att arbeta evidensbaserat genom att marknadsföra och införa tjänsten Klinisk bibliotekarie.

Initierade åtgärder

- Fortsatt stärka RGK:s och FoU Kronobergs infrastruktur för forskning och vidareutveckla den avseende olika forskarkompetenser/tjänster inom data management, statistik, IT-teknik, ekonomi, hälsoekonomi, epidemiologi och kommunikation
- Verkar för att forskarkompetens ska finnas i RGK:s ledningsgrupper
- Arbetar med Nationella kunskapsstyrningen i samverkan med RGK:s Medicinska kommitté och dess medicinska grupper. Eftersträvar att i alla dessa grupper finns disputerade medarbetare som kan stödja i processerna. Fler disputerade kan efter behov adjungeras för att utnyttja den samlade kompetensen för att värdera rådande kunskapsläge
- Verkar för utveckling av starka strukturer för intern och extern kommunikation av forskningsresultat och kunskapssammanställningar
- Verkar för att alla verksamheter har ett omvärldsbevakningspaket.

Planerade åtgärder

- Stimulera att forskare finns och forskning initieras och bedrivs inom hela RGK:s organisation dvs. också inom andra områden än vården, såsom regional utveckling, regionstab, kommunikation, regionservice och länstrafik
- Forskning är en stående punkt på Region Kronobergs ledningsgrupper för ledning och styrning
- Säkerställa att erfarenhet av forskning och akademisk kompetens generellt är meriterande vid tjänstetillsättningar inom alla verksamhetsområden
- Säkerställa att erfarenhet av forskning och akademisk kompetens aktivt efterfrågas och värderas som meriterande vid tillsättande av verksamhetschefer men också andra chefstjänster
- Medarbetare med docent-/professorskompetens finns inom flertalet vårdverksamheter
- Evidens värderas och RGK deltar i den övergripande diskussionen om hur den nationella och regionala nivåstruktureringen av vården skall utformas
- RGK samverkar med universitet och högskolor med särskild satsning på att öka och tillvarata kliniska medarbetares forskarkompetens även inom akademien
- Verka för att hälsobiblioteket och dess tjänster och resurser är ett naturligt inslag på verksamheters APT och i relevanta arbetsgrupper, exempelvis Medicinska kommittén och HHM
- Verka för att kommunernas socialtjänst involveras i forskning som berör äldre och insatser för personer med funktionsvariationer
- Fördjupad samverkan med fackliga organisationer gällande att deras medlemmar får möjlighet att få erfarenhet av forskning och vidareutveckla sin akademiska kompetens
- Alla verksamheter kan namnge någon på enheten som är FoU/forskningsansvarig
- Om verksamheter inte har pågående FoU-arbete finns konkreta mål om att komma igång.

Målbild Ekonomi

Regionen och dess invånare har en bättre och mer jämlik hälsa och kostnadseffektiviteten är god i hälso- och sjukvården. Införande av satsningar på nya metoder (även utmönstring) går hand i hand med vetenskapen/kunskapsstyrningen.

Pågående åtgärder

- Hälsoekonomisk kompetens bidrar till ett kvalificerat stöd för RGK:s prioriteringsarbete med syfte att främja ett långsiktigt hållbart beslutsfattande som skall ge kronobergarna mesta möjliga hälsa inom ramen för tillgängliga resurser
- Forskning är prioriterad aktivitet i ordinarie verksamhetsbudget och verksamhetsplan med uppföljning i form av mätetal och löpande text i delårsrapportering
- Forskningsbokslut görs och redovisas årligen på verksamhets-/verksamhetsområdesnivå och för regionen som helhet
- Vid ansökan om forskningsmedel får medarbetare v.b. stöd av FoU-handledare

- Stimulera forskare till att söka externa forskningsmedel genom att information om aktuella externa utlysningar sprids till doktorander, disputerade och alla verksamhetschefer för vidare spridning inom deras respektive verksamheter
- Öka aktiviteten och stödet centralt inom regionen för att finna ytterligare finansieringskanaler för forskningsprojekt (fonder, stiftelser etc.)
- Hälsobiblioteket sammanhåller och centraliserar inköp av litteratur/vetenskapliga tidskrifter vilket ger en ekonomisk och hållbar åtkomst till kunskap, där såväl patienter och invånare som personal och studerande i olika grad kan ta del av gemensamma informationsresurser.

Initierade åtgärder

- Hälsoekonomi är en integrerad del av det regionala forskningsarbetet
- Stimulera och medverka till ökat deltagande i externa forskningsstudier gällande såväl läkemedel som medicinteknik.

Planerade åtgärder

- Region Kronobergs budget för forskning förstärks med målet att Forskningsboks slutet för år 2030 ligger på ALF-redovisningarnas genomsnitt per 100 000 invånare, gällande forskarstuderande, forskningsmeriterade medarbetare, forskningsproduktion, RGK:s egna avsatta medel för forskning och medverkan i nationella satsningar
- Hälsoekonomiska aspekter beaktas i allt större utsträckning i hälso- och sjukvårdens prioriteringsbeslut
- Epidemiolog rekryteras till RGK som kan analysera hälso- och sjukvårdsrelaterade utfall i befolkningen, vilka behövs för att kunna göra rationella insatser beträffande prevention och hälsopromotion
- Regionen och dess invånare har en bättre, kostnadseffektiv och mer jämlik informationstillgång rörande hälso- och sjukvårdsrelaterade frågor.

Tidslinje för forskningsplan år 2023 – 2030

I Tabell sidan 25 presenteras förväntad utveckling gällande tjänster, utbildning/examinationer, forskningsmedel och forskningsproduktion.

Nu beviljade utökade FoU-medel med 2,5 miljoner SEK per år gällde t.o.m. år 2022. **Beslut om att därefter fortsätta stärka budgeten för forskning är nödvändigt för att målsättningarna i Forskningsplanen 2030 ska kunna realiseras.**

Målbilden för år 2030 är att RGK:s struktur för forskning ska ligga på ALF-redovisningarnas genomsnitt per 100 000 invånare.

Med tanke på regionernas lagstadgade forskningsuppdrag inom hälso- och sjukvård antas att landets regioner generellt kommer att stärka sina infrastrukturer för forskning fram till år 2030. Det gör att ALF-redovisningarnas riksgenomsnitt för år 2030 sannolikt kommer ligga högre än det som här redovisas. **För att RGK:s Forskningsboks slut år 2030 ska ligga på då aktuellt riksgenomsnitt krävs sannolikt ytterligare satsningar utöver de i tabellen redovisade.**

Tidslinje för forskningsplanen 2018 – 2030 gällande tjänster, utbildning/examinationer, forskningsmedel och forskningsproduktion inom hela Region Kronoberg. Prognos indikeras med kursiva siffror.

	År													
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tjänster														
Doktorander (finansieras helt/delvis från FoU)	16	19	29 (12)	29 (16)	31 (19)	30 (14)	32 (16)	35 (18)	38 (20)	41 (22)	44 (24)	47 (26)	50 (26)	53 (30)
Disputerade (finansieras helt/delvis från FoU)	53	60	65 (13)	69 (16)	73 (19)	73 (23)	75 (24)	83 (25)	85 (26)	91 (27)	95 (28)	97 (29)	100 (30)	103 (31)
Docent	7	9	9	10	12	12	13	13	14	14	15	15	16	16
Professor	1	1	2	2	2	3	3	3	3	4	4	4	4	5
Lektorat kliniskt/adjungerat	1	2	4	5	10	14	14	15	15	15	16	16	16	16
Sekreterare/handläggare/ekonom	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Utbildning/examination														
Disputation, finansierade helt/delvis från FoU	1	2	1	1	2	3	2	8	2	6	4	2	2	2
Meritering docentur, beviljats medel	0	8	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ansökan docentur/professur ST-läkare/ST-tandläkare	0/0	1/0	0/1	0/1	0/0	0/0	1/0	0/0	0/0	1/0	0/0	0/1	0/0	1/0
Ansökan docentur/professur ST-läkare/ST-tandläkare	19	15	22	27	24	20	27	27	27	27	27	27	27	27
forskningsmetodik														
GCP-utbildn. medarbetare, 1 dag	0	18	20	16	21	10	20	20	20	20	20	20	20	20
Forskningssjuksköterskor, 7,5 hp	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
GCP-utbildn. verksamhetschefer	0	45	29	0	14	9	10	10	10	10	10	10	10	10
Forskningsproduktion														
Pågående interna forsknings- projekt på FoU	42	63	41	48 (163)	51 (183)	41 (184)	42 (189)	43 (194)	44 (199)	45 (204)	46 (209)	47 (214)	48 (219)	49 (224)
(totalt i RGK)														
Vetenskapliga originalartiklar	89	77	118	96	106	120	125	130	135	140	145	150	155	160
Externa studieförfrågningar (RGK medverkar i studien)	-	-	-	-	100 (40)	70 (26)	100 (31)	110 (36)	120 (41)	130 (46)	140 (51)	150 (56)	160 (61)	170 (66)
Forskningsmedel														
Interna medel*	2705500	466500	4685000	4445000	4731500	4765000	4765000	497942	520349	543765	568234	593804	620525	648449
Regionala medel, RGK:s bidrag*	7797400	7797400	8038723	8195003	8342345	8479025	8860581	9259307	9675976	10111394	10566406	11041894	11538779	12058024
Administration/forskningsmedel, pågående FoU-projekt	110	112	126	154	150	150	155	160	165	170	175	180	185	190

*Fortsatt förstärkt forskningsbudget Interna medel år 2024 – 2030 och för Regionala medel år 2023 – 2030 som följer beräknad löneutveckling, uppräknig 4,5 % per år. Interna och regionala forskningsmedel utgörs till allra största delen av löne-medel. Därför angeläget att dessa forskningsmedel räknas upp med årlig beräknad löneutveckling.

Slutord

Klinisk forskning skapar kunskap som utvecklar och förbättrar vården, vilket kommer patienterna tillgodo. Det finns tydliga samband mellan forskningsaktivitet och organisatorisk prestanda såsom: lägre dödlighet, ökad patientnöjdhet, ökad personalnöjdhet, minskad personalomsättning samt ökad effektivitet och produktivitet (Harding K, et al. Aust Health Rev 2016).

Klinisk patientnära forskning bidrar till positiv utveckling av hälso- och sjukvården, dels genom erhållna resultat, dels genom en generell kompetenshöjning. Forskningen kommer kronobergarna till godo genom att den är integrerad i ordinarie hälso- och sjukvård. Vid god och jämlik vård ska patienter oavsett var de bor eller söker vård ha rätt att bli tillfrågade om medverkan i forskning relevant för deras hälsotillstånd. Regionens invånare/patienter ska ses som viktiga resurser i forskningen och att deras erfarenheter tas tillvara.

Att medarbetare kombinerar klinisk erfarenhet/tjänstgöring med forskar-kompetens är viktigt för att utveckla vården. Kliniska forskare kan ställa aktuella och relevanta forskningsfrågor och driva projekt som förbättrar och effektiviserar vården. Att forskningsmeriterade medarbetare finns i vården bidrar till en generell nivåhöjning, då forskare behöver vara uppdaterade på den senaste kunskapsutvecklingen inom sina fält, och ha förmåga att tolka och omsätta forskningsresultat till den kliniska vardagen. Det förutsätter att forskningsmeriterade medarbetare tas tillvara för detta inom sina kliniker.

För den fortsatta utvecklingen kommer regionens docenter/professorer bli mycket viktiga, då dessa kan vara huvudhandledare för doktorander, självständigt utveckla egna forskningslinjer, och utveckla starka forskargrupper som har större möjligheter att ansöka och beviljas nationella forskningsanslag. Det är angeläget att involvera fler av de seniora forskarna i RGK:s strategiska arbete för framtiden.

Framgångsrik klinisk forskning kräver tillgång till en väl fungerande infrastruktur och stödresurser. Det är angeläget att verksamhetsledning på alla nivåer efterfrågar, följer upp och redovisar utfall av forskning inom den egna verksamheten. Det finns behov av att vidareutveckla och vid behov skapa nya system och strukturer för implementering av forskningsresultat. En verksamhet som ligger i frontlinjen kunskapsmässigt, och som kontinuerligt utvärderar och förbättrar sina metoder, blir mer patientsäker, ekonomiskt hållbar, ökar trivseln hos medarbetarna och därmed produktionen.

I tider av stor förändring har organisationer med hög kompetens bättre förmåga att anpassa sig till förändringar och till omgivningens krav och förväntningar. Ledarskap och organisation är de mest betydelsefulla arbetsmiljöfaktorerna och är avgörande faktorer för om man lyckas behålla engagerad personal. Det ingår i all vårdpersonals uppdrag att bidra till att klinisk forskning genomförs. Att arbeta i en organisation där kunskap och kvalitet värderas högt är faktorer som tilltalar välutbildade medarbetare. Att ha möjlighet att bidra till verksamhetens och fältets utveckling värderas högt av många medarbetare och bidrar till arbetstillfredsställelse. Genom att forskning pågår borgas för en hög och aktuell kunskapsnivå i verksamheten.